

Силабус
навчальної дисципліни
Робота психолога-тренера з "важкими" учасниками СПТ:
практикум
2025-2026 навчальний рік

Освітньо-професійна програма: Психологія тренінгової роботи.

Спеціальність: 053 Психологія

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Рівень вищої освіти: II рівень

Викладачі	Сердюк Наталія Іванівна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/fppom/structure-fppom/kaf-psihologiya/composition-kaf-psihologiya/serduk/
Контактний тел.	0668336830
Е-mail викладача:	serdyuknata85@gmail.com
Графік консультацій	Консультації проводяться через тиждень: вівторок (13:00 - 14:00), субота (13:00 - 14:00)

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Лабораторні заняття	Самостійна робота	звітність
5/150	20	18	112	залік

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: тренінг, тренінгова група, правила роботи в групі, «важкі» учасники, проблемні ситуації в групі.

Мета та предмет курсу «Робота психолога-тренера з "важкими" учасниками СПТ: практикум» полягає в розширенні уявлень студентів з теоретичних та практичних основ роботи психолога-тренера з “важкими” учасниками при проведенні групової роботи.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Робота психолога-тренера з "важкими" учасниками СПТ: практикум» є: ознайомлення студентів із загальною типологією “важких” учасників тренінгу, аналізувати поведінку “важких” учасників тренінгу, відпрацювати методи спілкування з “важкими” учасниками при груповій роботі.

Компетентності та програмні результати навчання:

№ з/п	Програмні компетентності	Компетентності	Результати навчання
1.	<p>Загальні Здатність до застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності. Використання теоретичних знань для формування практичних навичок та умінь з метою надання кваліфікованої психологічної допомоги особистості.</p>	<p>Володіння знаннями про типи “важких” учасників; осоновні стратегії поведінки та комунікації “важких” учасників тренінгу</p>	<p>Знати: основі типи “важких” учасників. Уміти: виокремити найбільш характерні риси поведінки “важких” учасників, вибудувати комунікацію з різними учасниками тренінгу.</p>
2.	<p>Фахові Здатність організувати та реалізувати просвітницьку та профілактичну діяльність для різних категорій населення у сфері психології. Здатність до ефективного міжособистісного спілкування у процесі тренінгової діяльності Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах</p>	<p>Володіти умінням визначати, діагностувати та класифікувати “важких” учасників тренінгу; застосовувати відповідні методи психокорекційного впливу. Володіти умінням розробляти та впроваджувати тренінгові вправи з урахуванням типології учасників тренінгу; вирішувати складні ситуації під час тренінгової роботи</p>	<p>Знати: особливості діагностики та класифікації “важких” учасників тренінгу. Уміти: впроваджувати різні моделі групової взаємодії; визначати актуальні стратегії спілкування з “важкими” учасниками тренінгу; оцінювати ступінь складності завдань діяльності, вміти оперативно вирішувати виникаючі проблеми та самостійно приймати рішення, розробляти достатню кількість їх альтернативних</p>

			варіантів, обирати оптимальні рішення та нести відповідальність за їх реалізацію
--	--	--	--

Зміст курсу:

Змістовний модуль 1. Поняття “важкий” учасник

Тема 1. Поняття “важкий” учасник. Причини, що спонукають учасників бути складними. Неefективні дії тренера. Поширені типи “важких” учасників тренінгу.

Змістовний модуль 2. Типова поведінка «важких» учасників

Тема 2. Типова поведінка «важких» учасників. Вид поведінки важких» учасників. Способи реагування тренера на різні види поведінки важких» учасників. Страху у роботі з “важкими” учасниками тренінгу.

Змістовний модуль 3. Спілкування зі «важкими» учасниками

Тема 3. Спілкування зі «важкими» учасниками. Методи спілкування зі «важкими» учасниками. Реакції тренера у взаємодії зі «складними» учасниками. Способи відповісти на грубість, не втрачаючи власної гідності.

Методи навчання: розповідь, бесіда, дискусія, робота в групі, міні-тренінги, рольова гра, робота з кейсами.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Політика щодо дедлайнів та перекладання. Своєчасне виконання самостійної роботи є обов’язковим. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацювання занять, що

були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) відбуваються на консультаціях згідно графіку.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти дотримуються правил академічної доброчесності згідно Положення про академічну доброчесність у БДПУ. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають лабораторні заняття курсу. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: Вивчення курсу потребує використання офісних програм призначені для основної маси користувачів.

Система оцінювання та вимоги:

Поточне тестування та самостійна робота										Сума	
	ЗМ 1		ЗМ 2				ЗМ 3				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
за	5	5	5	5	5	5	5	5	5	45	100
залік										55	

Максимальний бал за виконання лабораторного завдання – 5 бали (загалом 45 балів):

5 бали – отримують студенти, які дають повну відповідь на теоретичні питання та беруть активну участь у виконанні практичних завдань.

4 бали – отримують студенти, які дають часткову відповідь на теоретичні питання та беруть участь у виконанні практичних завдань.

3 бали — отримують студенти, які слабо орієнтуються в теоретичних питаннях та беруть участь у виконанні практичних завдань.

2 бали – отримують студенти, які виконують практичні завдання та не приймають участь в обговоренні теоретичних питань.

1 бал – отримують студенти, які епізодично виконують практичні завдання та не приймають участь в обговоренні теоретичних питань.

Залік виставляється по отриманим балам, що набрав студент за практичні заняття – максимально 45 балів та за проходження підсумкового тестування – максимально 55 балів.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	X (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація) Основна

1. Бондаренко О. Ф. Психологічна допомога особистості. К. : Фоліо, 1996. 237 с.
2. Матійків І.М. Тренерська майстерність: теорія і практика. Практикум для тренерів. Львів: СПОЛОМ, I частина, 2021. 224 с.
3. Матійків І.М. Тренерська майстерність: теорія і практика. Практикум для тренерів. Львів: СПОЛОМ, II частина, 2021. 280 с.
4. Основи практичної психології : підруч. для студентів вищих навч. закл. / [В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева та ін.]. К. : Либідь, 1999. 533с.
5. Практикум із групової психокорекції : підручник / С Д. Максименко та ін. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2015. 752 с.
6. Технології тренінгу: улюблений «складний» учасник: навч.-метод. посіб. / За редакцією Л. Ніколаєва. Київ: 7БЦ, 2023. 144 с.
7. John Townsend, Phil Hailstone Managing Difficult Participants. Management Pocketbooks. 2007, 96 pages.